

АГРОХІМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ ЗА ВМІСТОМ ФОСФОРУ

Поліський національний університет м. Житомир

Анотація

В статті розглянуто сучасний стан ґрунтів Житомирської області за вмістом рухомих фосфору в розрізі районів. Наведені показники забезпеченості ґрунтів угідь рухомими сполуками фосфору, середньо зважені показники, найнижчі, та найменші значення.

Ключові слова: фосфор, показники, забезпеченість, ґрунт, обстеження.

Abstract

The current state of soils of Zhytomyr region in terms of mobile phosphorus content in terms of districts is considered in the article. The indicators of soil provision with mobile phosphorus compounds, weighted average indicators, the lowest and the lowest values are given.

Keywords: phosphorus, indicators, security, soil, survey.

Серед різноманіття факторів, які визначають родючість, одна з першочергових проблем – покращення фосфорного режиму ґрунтів. Оптимальний вміст рухомого фосфору є умовою одержання високих і сталих врожаїв сільськогосподарських культур [1].

Біологічне значення рухомого фосфору дуже велике. Недостатнє фосфорне живлення в перших фазах росту рослин відображається на анатомо – морфологічній будові. При нестачі фосфору уповільнюється синтез вуглеводнів, а при його відсутності – призупиняється. Фосфор необхідний рослинам протягом всього періоду вегетації, а нестача його, як в перших фазах росту і розвитку, так і в послідоючих, порушує нормальне формування рослинного організму і приводить до зниження урожаю [2].

Фосфор приймає участь в процесах перетворення і біосинтезу органічних речовин, в процесах ділення клітин, дихання, розмноження і передачі спадкових властивостей [1].

Забезпеченість рухомими сполуками фосфору ґрунтів сільськогосподарських угідь Житомирського регіону знаходиться на достатньому рівні.

Площі ґрунтів обстежених районів з високим вмістом рухомих сполук фосфору займають 63,2 тис. га (61,7 %) обстежених земель. На долю ґрунтів угідь з середньою та підвищеною забезпеченістю цього елемента приходиться відповідно 9,7 та 27,9 тис. га або 9,5 та 27,3 %. Площі ґрунтів угідь з низьким та дуже високим вмістом рухомих сполук фосфору становлять відповідно 0,7 та 0,8 тис. га або 0,7 та 0,8 % обстежених земель. Ґрунтів угідь з дуже низькою забезпеченістю цим елементом не виявлено.

По обстежених районах забезпеченість ґрунтів угідь рухомими сполуками фосфору неоднакова. Найбільша кількість площ ґрунтів угідь з підвищеною, високою та дуже високою забезпеченістю рухомими сполуками фосфору зафіксована в Ружинському районі, де вона становить відповідно 20,7, 76,7 та 1,1 % обстежених земель. В Бердичівському районі ґрунти угідь з підвищеною забезпеченістю цим елементом займають 42,7 %, а з високою забезпеченістю 35,0 % обстежених земель. Ґрунтів угідь в вищезазначеному районі, як і в Андрушівському, з дуже високим вмістом рухомих сполук фосфору не виявлено. (рис. 1).

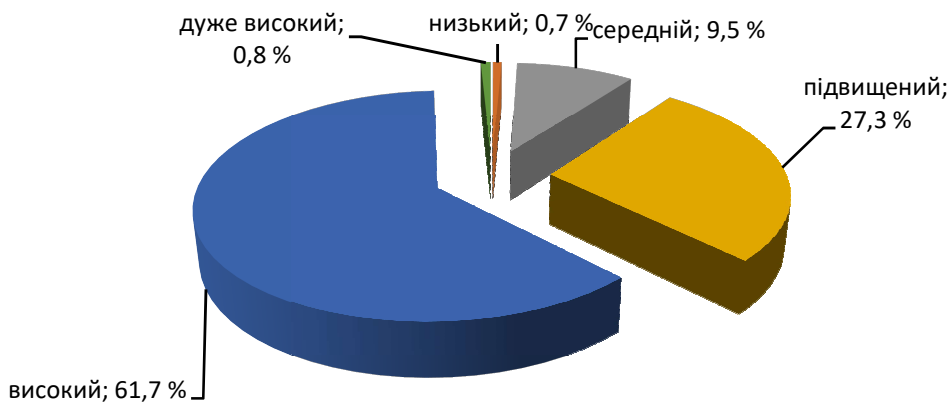


Рисунок 1. – Характеристика обстежених земель за умістом рухомих сполук фосфору.

Середньозважена величина вмісту рухомих сполук фосфору в ґрунтах угідь обстежених районів становить 165 мг/кг ґрунту, що відповідає високому рівню забезпеченості (рис. 2.).

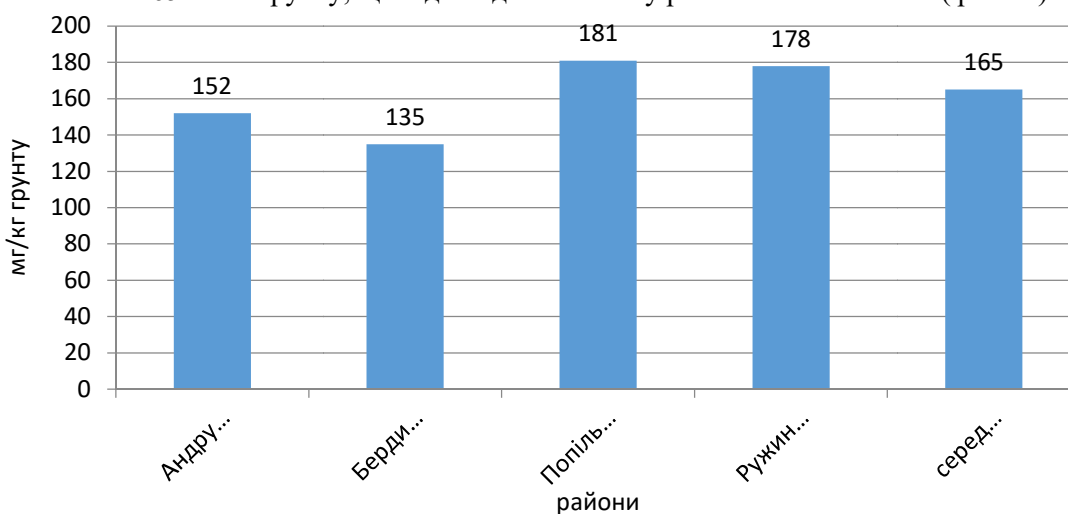


Рисунок 2. – Середньозважені показники вмісту рухомих сполук фосфору обстежених районів

Величина середньозваженого вмісту цього показника в розрізі обстежених районів варіює від 135 до 181 мг/кг ґрунту.

Найвищу середньозважену величину вмісту рухомих сполук фосфору в ґрунтах угідь зафіксовано в Попільнянському районі, де вона становить 181 мг/кг ґрунту, в Бердичівському районі цей показник є найнижчим і становить 135 мг/кг ґрунту.

Наявний рівень забезпеченості ґрунтів рухомими сполуками фосфору в частині обстежених районів нижчий за оптимальний тому необхідно приділити належну увагу застосуванню фосфорних добрив.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Агроекологія: Навч. посібник / О. Ф. Смаглій, А. Т. Кардашов, П. В. Литвак та ін. – К.: Вища освіта, 2006. – 671 с.
2. Агроекологія: теорія та практикум / За заг. ред. проф. В. М. Писаренка. - Полтава: «ІнтерГрафіка», 2003. - 320 с.

Піциль Андрій Орестович — кандидат сільськогосподарських наук, доцент Поліський національний університет, місто Житомир, Pitsil.uk@gmail.com

Можарівська Інна Анатоліївна — кандидат сільськогосподарських наук, асистент Поліський національний університет, місто Житомир.

Pitsil Andriy Orestovych — Candidate of Agricultural Sciences, Associate Professor Polissya National University, Zhytomyr, Pitsil.uk@gmail.com

Mozharivska Inna Anatoliivna — Candidate of Agricultural Sciences, Assistant, Polissya National University, Zhytomyr.